

CORPORATE GOVERNANCE METSÄHALLITUKSEN PÄÄTÖKSENTEKO- JA JOHTAMISJÄRJESTELMÄ

Sisällys

1. JOHDANTO	1
2. HALLINNOINTIYMPÄRISTÖ	1
3. KONSERNIN HALLINTO	3
3.1 Omistajaohjaus	4
3.2 Hallitus	6
3.3 Pääjohtaja	7
3.4 Johtoryhmä	8
3.5 Julkiset hallintotehtävät: luonto- ja eräpalvelut	8
3.6 Alueelliset johtoryhmät	8
4. PALKITSEMINEN	8
5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	9
6. ULKOINEN VALVONTA	11
7. EETTISYYS JA VAATIMUSTENMUKAISUUS	11
8. VIESTINTÄ JA RAPORTOINTI	12

1. JOHDANTO

Hyvällä hallinnolla tarkoitetaan niitä pelisääntöjä, joilla organisaatio toimii. Suppeasti ajatellen hyvään hallintoon kuuluu lain asettamien rajojen mukaan toimiminen. Laajempi käsitys hyvästä hallinnosta käsittää edellä mainitun lisäksi organisaation kulttuurilliset käyttäytymisnormit ja tavat toimia, joihin kuuluvat esimerkiksi läpinäkyvyyden ja viestinnän lisääminen organisaation tekemisistä, riskienhallinta ja vastuullisuus.

Metsähallitus on sitoutunut kaikessa toiminnassaan laajasti hyvään hallintoon. Se noudattaa lakeja ja säännöksiä sekä omia sääntöjään, joista ei-lakisäänteinen ja yhteisesti tehty, itsesääntelyyn perustuva toimintatapaohje määrittää organisaation tavan toimia.

2. HALLINNOINTIYMPÄRISTÖ

Metsähallituksen tehtävänä on käyttää, hoitaa ja suojella hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta kestävästi sekä toimia tuloksellisesti. Hyvä hallinto tarkoittaa avoimuutta,

luotettavuutta ja läpinäkyvyyttä. Sen avulla tuetaan Metsähallituksen kilpailukykyä, menestystä ja yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Metsähallituksen hyvään hallintoon sovelletaan Suomen lakia ja sääntöjä sekä Metsähallituksen omia hallintojärjestelmiä.

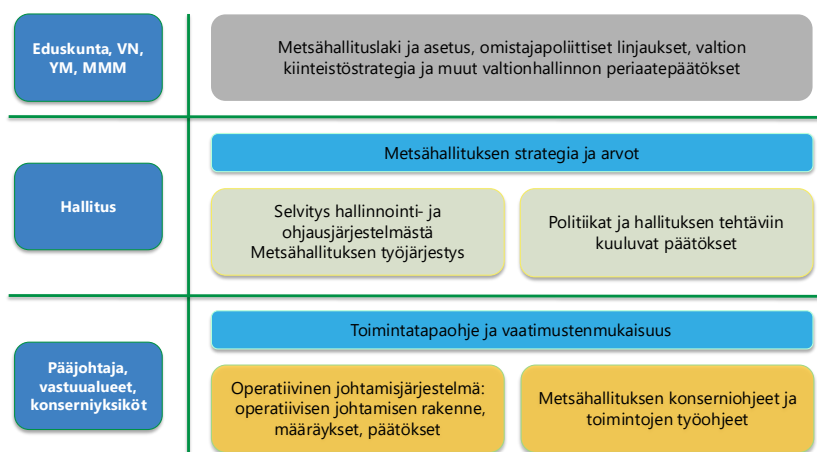
Metsähallituksen hallinnointi sekä talouden ja hallinnon järjestäminen perustuvat metsähallituslakiin (247/2016), metsähallitusasetukseen (247/2016), metsätalousosakeyhtiölakiin (235/2016) ja valtion kiinteistövarallisuuden luovutuksesta säädettyyn lakiin (973/2002). Lisäksi Metsähallitukseen vaikuttavat monet muut kansallisesti ja Euroopan unionin tasolla säädetyt lait sekä kansainväliset sitoumukset.

Metsähallituslain mukaisesti Metsähallituksen hallitus vahvisti Metsähallituksen ja Metsähallituksen hallituksen päivitetyn työjärjestyksen viimeksi lokakuussa 2024. Työjärjestyksessä vahvistetaan Metsähallituksen yksiköt, niiden roolit ja vastuut sekä Metsähallituksen johtamisjärjestelmän pääpiirteet. Se täsmentää ja täydentää lainsäädäntöä, ja Metsähallituksen politiikat, sitovat ohjeet ja päätökset annetaan työjärjestykseen perustuen.

Työjärjestyksen lisäksi strategisen tason konserniohjausasiakirjoja ovat mm. Metsähallituksen strategia, arvot, toimintatapaohje sekä erilaiset politiikat. Näistä päättää Metsähallituksen hallitus. Koko konsernia koskevista ohjeista päättää pääjohtaja yhdessä johtoryhmän kanssa ja vastuualueiden päätöksistä ja työohjeista päättävät vastuualueiden johtajat. Osana strategista johtamista Metsähallituksen hallitus vahvistaa politiikat koko Metsähallituksen toimintaa ohjaaviksi strategisen johtamisen alueiksi. Toiminnassa tukeudutaan myös Valtioneuvoston omistajapolitiittiseen periaatepäätökseen (Valtioneuvosto julkaisuja 2024:28) sekä valtion konsernipolitiikkoihin kuten valtioneuvoston periaatepäätökseen valtion kiinteistöstrategiaksi 2030 (VN/6761/2021). Tytäryhtiöiden omistajaohjaus perustuu lakiin valtion omistajaohjauksesta ja yhtiöomistuksista, osakeyhtiölakiin sekä hyvään hallintotapaan.

Kuvassa 1 esitetään Metsähallituksen hallintorakenne, jolle Metsähallituksen corporate governance pohjautuu.

Corporate Governance -yleisrakenne

5

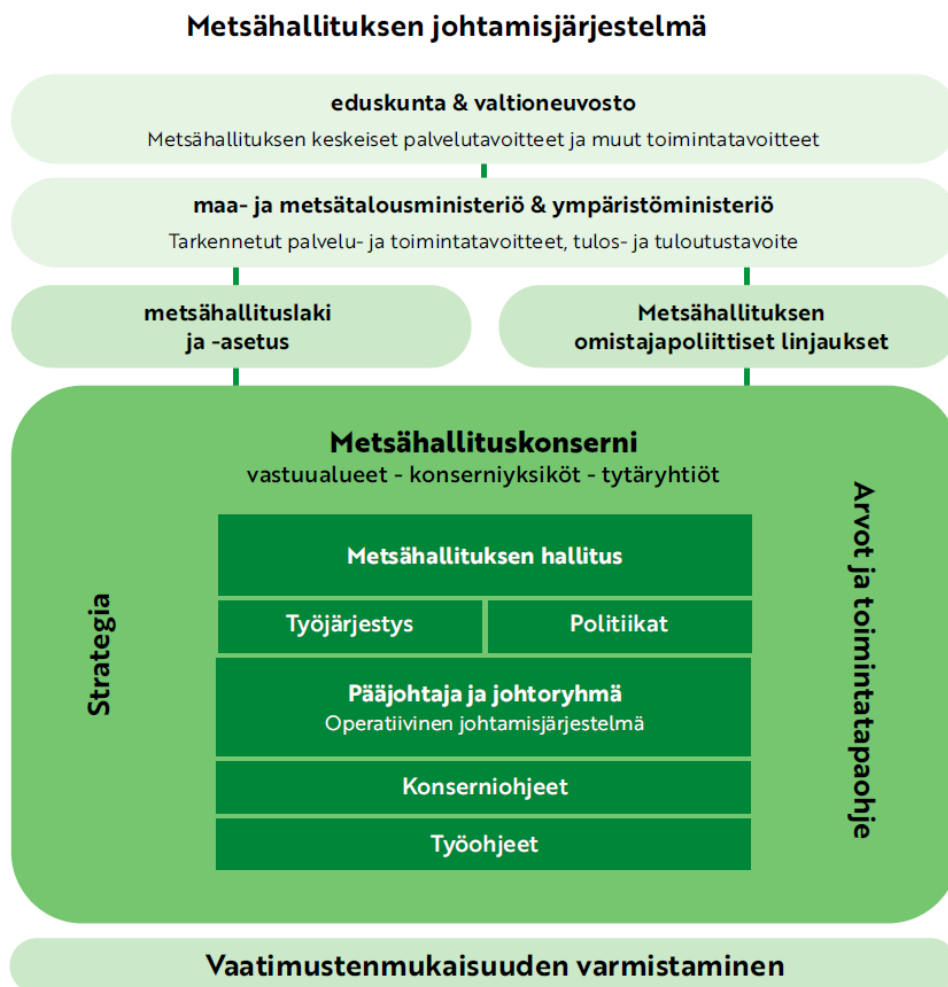
14.7.2025

Kuva 1. Metsähallituksen corporate governance pohjautuu hierarkkiseen hallintorakenteeseen.

3. KONSERNIN HALLINTO

Metsähallitus on valtion liikelaitos, joka toimii maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla. Ympäristöministeriö tulohajaa Metsähallitusta julkisten hallintotehtävien osalta toimialallaan. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät hoidetaan erillisessä julkisten hallintotehtävien yksikössä erillään liiketoiminnasta ja ne rahoitetaan valtion talousarvioon osoitetuilla varoilla.

Metsähallitus ja sen tytäryritykset muodostavat Metsähallituskonsernin, jonka ylimmät toimielimet ovat hallitus ja pääjohtaja. Kuvassa 2 esitetään Metsähallituksen johtamisjärjestelmä.

Kuva 2. Metsähallituksen johtamisjärjestelmä.

Metsähallitus-emoon kuuluva liiketoiminnan vastuualue on nimeltään Kiinteistökehitys. Muut liiketoimintaan kuuluvat tehtävät hoidetaan Metsähallituksen tytäryhtiöissä.

Metsähallitus harjoittaa metsätaloutta metsätalousosakeyhtiölaissa tarkoitetussa osakeyhtiössä, Metsähallitus Metsätalous Oy:ssä. Muut Metsähallituksen tytäryhtiöt ovat maa-ainesliiketoimintaa harjoittava MH-Kivi Oy sekä Siemen Forelia Oy, joka harjoittaa metsäpuiden siementen tuotantoa. Kiinteistöosakeyhtiö Nuuksiokeskus Oy on myös Metsähallituksen tytäryhtiö. Yhtiön omistamassa rakennuksessa toimii Suomen Luontokeskus Haltia. Yhtiön muut osakkaat ovat Espoon kaupunki ja Folkhälsan Utbildning Ab.

Tytäryhtiöiden toimintoja säätelevät lait, valtion omistajapolitiikka ja Metsähallituksen omat omistajapolitiittiset linjaukset, jotka Talouspoliittinen ministerivaliokunta on hyväksynyt. Omistajana valtio painottaa vastuullista liiketoimintaa ja edellyttää edelläkävijyyttä vastuullisessa liiketoiminnassa. Tätä Metsähallitus on toteuttanut pitkäjänteisellä vastuullisuusohjelmallaan, joka kattaa kaikki sen tytäryhtiöt. Lisäksi esim. huolellisuusvelvoitteen vaatimuksia huomioidaan mm. hankintasopimuksissa.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikkö, jonka muodostavat Luontopalvelut ja Eräpalvelut (vastuualueet), valmistelee ja esittelee julkisten hallintotehtävien hoitoa koskevat asiat Metsähallituksen hallitukselle. Julkisten hallintotehtävien päällikkönä toimii luontopalvelujohtaja.

Luontopalvelut vastaa metsähallituslain 5 §:ssä tarkoitettujen Metsähallituksen tehtäväksi säädettyjen julkisten hallintotehtävien hoitamisesta muilta osin paitsi metsästyksen, kalastuksen ja erävalvonnan osalta. Eräpalvelut päällikkönään erätalousjohtaja vastaa metsästystä, kalastusta ja erävalvontaa koskevista julkisista hallintotehtävistä.

3.1 Omistajaohjaus

Omistaja eli Suomen valtio ohjaa sekä Metsähallituksen liiketoimintaa että julkisia hallintotehtäviä.

Liiketoiminnan ohjaus

Metsähallituksen liiketoiminnan ohjaustoimivalta jakautuu eduskunnan, valtioneuvoston sekä maa- ja metsätalousministeriön kesken seuraavasti:

Eduskunta:

- Hyväksyy keskeiset palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet.
- Hyväksyy peruspääoman korotuksen ja alennuksen sekä päättää määrärahan ottamisesta talousarvioon peruspääoman korottamiseksi.
- Antaa suostumuksen lainan ottamiseen ja takauksen antamiseen osakeyhtiömuotoisen tytäryhtiön lainasta.
- Hyväksyy varainhoitovuoden investointien enimmäismäärän sekä valtuutuksen tehdä sitoumuksia, joista aiheutuu menoja seuraavina vuosina.
- Hyväksyy liiketoiminnassa annettavien vakuuksien enimmäismäärän.

Valtioneuvosto:

- Vahvistaa Metsähallituksen tilinpäätöksen ja päättää voiton tuloutuksesta.
- Nimittää hallituksen sekä vapauttaa hallituksen tai sen jäsenen tehtävästään.

- Päättää hallinnansiirroista Metsähallituksen ja valtion talousarvionalouden välillä, ellei toimivalta kuulu ministeriölle.
- Antaa luvan osakkeiden hankintaan ja luovutukseen silloin, kun osakkeiden arvo on huomattava tai yhtiösuhte on muuten merkittävä.
- Päättää eduskunnan antaman valtuutuksen nojalla Metsähallituksen hallintaan siirrettävästä valtion omaisuudesta sekä siitä, mikä osa omaisuudesta merkitään Metsähallituksen peruspääomaksi, muuksi omaksi pääomaksi tai lainaehdoin annetuksi. Valtioneuvosto päättää myös, mihin tarkoitukseen muuhun omaan pääomaan kuuluva omaisuus osoitetaan.
- Valtioneuvosto päättää yksittäisen kiinteistövarallisuuden kohteen tai kiinteistövarallisuuden kokonaisuuden siirrosta, jonka käypä arvo on enintään kymmenen miljoonaa euroa.
- Antaa tarvittaessa määräyksiä ja ohjeita toiminnasta ja taloudesta.

Ministeriöt:

Maa- ja metsätalousministeriö tulosoittaa Metsähallitusta. Ympäristöministeriö tulosoittaa Metsähallitusta julkisten hallintotehtävien osalta toimialallaan.

- Päättää palvelutavoitteista ja muista toimintatavoitteista sekä tulostavoitteesta ja tuloutustavoitteesta eduskunnan valtion talousarviokäsittelyn yhteydessä hyväksymissä rajoissa. Tulostavoite on asetettava niin, että Metsähallitus voi saavuttaa liiketaloudellisesti kannattavat palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet.
- Päättää tarvittaessa peruspääoman muutosta koskevan eduskunnan päätöksen toimeenpanosta.
- Asettaa Metsähallituksen hallintoa, taloutta ja tilejä tarkastamaan kaksi tilintarkastajaa, joista toisen on oltava JHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö.
- Määrää hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkiot.
- Päättää hallinnansiirroista Metsähallituksen ja valtion talousarvionalouden välillä, jos siirrettävän kiinteistöomaisuuden käypä arvo on enintään 5 miljoonaa euroa ja siirto koskee Metsähallituksen muuta omaa pääomaa. Jos kysymys on luonnonsuojelun toteuttamiseen liittyvän kiinteistövarallisuuden siirrosta, asiasta päättää ympäristöministeriö.

Julkiset hallintotehtävät

- Ministeriöt asettavat ministeriön toimialalle yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykselle asetettujen tavoitteiden pohjalta tavoitteet julkisten hallintotehtävien toiminnan tuloksellisuudelle ja päättävät määrärahojen käytön ehdoista eduskunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksymissä rajoissa.
 - Julkisten hallintotehtävien hoito rahoitetaan valtion talousarviossa erikseen osoitetuilla määrärahoilla sekä julkisten hallintotehtävien hoidosta saatavilla maksuilla ja tuotoilla. Julkisten hallintotehtävien hoitoa voidaan rahoittaa myös julkisella hankerahoituksella.

- Tekevät vuosittain Metsähallituksen kanssa sopimuksen julkisten hallintotehtävien hoidosta ja rahoituksesta asetettujen tavoitteiden pohjalta sekä valvovat määrärahojen käyttöä ja tavoitteiden toteutumista.

Tytäryhtiöiden omistajaohjaus

Metsähallituksen tytäryhtiöiden omistajaohjaukseen soveltuu laki valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta (1368/2007). Lain mukaan valtio noudattaa omistajaohjauksessaan osakeyhtiölain mukaista tehtävien ja vastuiden jakoa yhtiön toimielinten ja omistajan välillä.

Metsähallituksen hallitus vahvistaa tytäryhtiöissä noudatettavan hyvän hallinnoinnin periaatteet. Myös Metsähallitukselle vahvistetut politiikat koskevat koko konsernia mukaan lukien tytäryhtiöitä. Hyvän hallinnon periaatteissa seurataan soveltuvin osin Arvopaperimarkkinayhdistyksen hallinnointikoodisuosituksia.

3.2 Hallitus

Valtioneuvosto nimittää Metsähallituksen hallituksen jäsenet kolmen vuoden toimikaudelle maa- ja metsätalousministeriön esityksestä. Valinnassa painotetaan monipuolista osaamista painottaen metsätaloutta, ympäristöpolitiikkaa, hallintoa ja yhteiskunnallista vaikuttamista.

Valtion omistajaohjausperiaatteiden mukaan hallituksen jäsenten valintakriteereissä painottuvat ehdokkaiden kokemus ja asiantuntemus, jäsenten toisiaan täydentävä osaaminen, yritysosaaminen, organisaation strategisen tilanteen huomioiminen sekä mm. yhteistyökyvyn, monimuotoisuuden ja monipuolisen osaamisen vahvistaminen.

Tehtävät

Metsähallituksen hallitus ohjaa ja valvoo Metsähallituksen toimintaa. Hallitus huolehtii Metsähallituksen strategisesta johtamisesta, hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi hallitus huolehtii siitä, että Metsähallituksen kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty sekä erityisesti siitä, että Metsähallitus toimii eduskunnan ja muiden viranomaisten päätösten ja määräysten mukaisesti.

Tehtäviensä toteuttamiseksi hallitus käsittelee säännöllisesti Metsähallituksen strategiaa, taloutta, hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän ajantasaisuutta, Metsähallituksen työskentelyilmapiiriä sekä riskienhallintaa ja riskejä. Hallitus antaa tarvittaessa näitä koskevia ohjeita pääjohtajalle.

Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on johtaa hallituksen työskentelyä niin, että sen tehtävät tulevat hoidetuksi mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Puheenjohtaja valmistelee hallituksen kokoukset, huolehtii yhteydenpidosta omistajaohjaukseen ja strategiseen tulosohtaukseen, käy tulos- ja kehityskeskustelut pääjohtajan kanssa sekä valmistelee pääjohtajan johtajasopimukseen liittyvät asiat.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on tarkastusvaliokunta sekä henkilöstövaliokunta. Valiokunnat avustavat hallitusta valmistelemalla hallitukselle kuuluvia tehtäviä. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaikka niillä on seuranta- ja valvontavastuita. Valiokunnat raportoivat hallituksen kokousten yhteydessä asiat, joita ovat käsitelleet ja toimenpiteet, joihin ovat ryhtyneet. Valiokunnat tekevät hallitukselle ehdotuksia päätöksentekoa varten. Valiokunnat työskentelevät vuosittain vahvistetun työsuunnitelman mukaisesti.

Hallituksen jäsenen tiedot, esteellisyys ja riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen tai hänen lähipiirinsä ja Metsähallituksen (konserni) välistä sopimusta tai muuta oikeustoimea koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa osallistua Metsähallituksen ja kolmannen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, jos hänellä on odotettavissa siitä olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa Metsähallituksen edun kanssa.

Hallituksen jäsenen tulee antaa Metsähallituksen (konserni) tilinpäätöksen ja hallinnointikoodin raportointia varten tarvittavat henkilö- ja omistustiedot Metsähallituksen lähipiirirekisteriin. Hallituksen jäsenen tehtävä on ilmoittaa myös näissä tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista.

Henkilöstöä edustavalla jäsenellä ei ole metsähallituslain 13 §:n mukaan oikeutta osallistua Metsähallituksen johdon valintaa tai erottamista, johdon sopimusehtoja, henkilöstön palvelussuhteen ehtoja tai työtaistelutoimenpiteitä koskevien asioiden käsittelyyn.

3.3 Pääjohtaja

Valtioneuvosto valitsee ja nimittää pääjohtajan, joka johtaa ja kehittää Metsähallituksen toimintaa, huolehtii Metsähallituksen juoksevasta hallinnosta sekä siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja nimitetään enintään viiden vuoden määräajaksi. Ennen nimittämistä asiasta on pyydettävä ympäristöministeriön sekä Metsähallituksen lausunto.

Pääjohtajan on huolehdittava hallituksen päätösten toimeenpanosta ja noudatettava hallituksen määräyksiä sekä annettava hallitukselle tieto Metsähallituksen toiminnan kannalta merkittävistä toimenpiteistä ja tapahtumista.

Ministeriöiden ohjauksen ja valvonnan sekä hallituksen valvonnan puitteissa Metsähallituksen pääjohtaja vastaa Metsähallitukselle kuuluvien julkisten hallintotehtävien hoidon yleisestä johtamisesta ja kehittämisestä sekä huolehtii siitä, että erillinen kirjanpito on lainmukainen ja erillinen tilinpäätös on asianmukaisesti laadittu ja että julkisten hallintotehtävien hoitoa koskeva varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

3.4 Johtoryhmä

Metsähallituksen johtoryhmä on pääjohtajaa avustava elin, joka käsittelee pääjohtajan määräämät asiat. Pääjohtaja päättää johtoryhmän kokoonpanosta. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii pääjohtaja.

Johtoryhmätyöskentely on vahvasti osallistutettu jo asioiden valmisteluvaiheessa. Hallituksen käsiteltäväksi vietävät asiat valmistellaan pääsääntöisesti johtoryhmässä.

Vastuualueiden johtoryhmät avustavat yksiköiden johtajia liiketoiminnan ja julkisten hallintotehtävien johtamisessa.

3.5 Julkiset hallintotehtävät: luonto- ja eräpalvelut

Luontopalvelujohtaja toimii julkisten hallintotehtävien yksikön päällikkönä. Metsästystä, kalastusta ja erävalvontaa koskevat julkiset hallintotehtävät (eräasiat), hoitaa kuitenkin julkisia hallintotehtäviä hoitavassa yksikössä erätalousjohtaja.

Luontopalvelujohtajan virkaan nimittää ja luontopalvelujohtajan irtisanoo valtioneuvosto ympäristöministeriön esittelystä. Luontopalvelujohtaja nimitetään enintään viiden vuoden määräajaksi. Ennen nimittämistä asiasta on pyydettävä maa- ja metsätalousministeriön sekä Metsähallituksen lausunto.

Erätalousjohtajan virkaan nimittää maa- ja metsätalousministeriö. Ennen nimittämistä asiasta on pyydettävä Metsähallituksen ja ympäristöministeriön lausunto.

3.6 Alueelliset johtoryhmät

Metsähallituksen alueellisten asioiden hoidon ja päätöksenteon valmistelun eliminä toimivat alueelliset johtoryhmät (Lappi, Pohjanmaa-Kainuu ja Etelä-Suomi).

Alueellisen johtoryhmän edustajina toimivat pääjohtajan siihen yksiköiden esityksistä nimeämät henkilöt. Puheenjohtajuus on kiertävä.

Alueellisten johtoryhmien tehtävänä on:

- Metsähallituksen kokonaisedun ja synergian varmistaminen ja yksiköiden välinen yhteydenpito,
- Metsähallituksen yhtenäisen kannan muodostaminen Metsähallituksen alueellisissa lausuntoasioissa sekä alueellisen näkökulman varmistaminen Metsähallituksen keskitetyissä lausuntoasioissa.

Alueelliset johtoryhmät raportoivat Metsähallituksen johtoryhmälle ja yksiköiden johtoryhmille.

4. PALKITSEMINEN

Metsähallituksen hallituksen palkkiot määrää maa- ja metsätalousministeriö. Metsähallituksen hallituksella taikka johdolla ei ole tavanomaisista työsuhte-eduista poikkeavia etuuksia eikä lisäeläkejärjestelyjä. Metsähallituksen työntekijöiden eläkkeet määräytyvät julkisten alojen eläkelain

(81/2016) mukaisesti. Metsähallituksen tytäryhtiöiden työntekijöiden eläkkeisiin sovelletaan työntekijän eläkelakia (395/2006).

Metsähallituksella on käytössä hallituksen hyväksymä koko henkilöstöä koskeva henkilöstöpolitiikka. Henkilöstö, johto mukaan lukien, kuuluu tulospalkkiomallin piiriin. Tulospalkkiojärjestelmä noudattaa valtion omistajaohjauksessa määriteltyjä yleisiä linjauksia: tulospalkkion kriteerit liittyvät vuosittain asetettaviin taloudelliseen tulokseen sekä toiminnan laatuun ja vaikuttavuuteen liittyviin tavoitteisiin. Hallitus päättää tulospalkkiojärjestelmästä, tavoitteista sekä vuosittaisista tulospalkkioista. Hallituksen päätökset julkaistaan Metsähallituksen intranetsivuilla.

Metsähallituksen palkkaus- ja palkkioperusteissa on otettu huomioon valtioneuvoston omistajaohjauksen valtionyhtiöiden osalta laatimat linjaukset. Linjausten mukaisesti palkitsemisen mm. tulee olla oikeudenmukaista ja henkilöstöä motivoivaa. Omistajaohjauksen linjauksen mukaisesti Metsähallitus huomioi palkitsemisessa lisäksi hallinnointikoodin, jonka painottaa palkitsemisessa avoimuutta, sitoutumista ja motivaatiota. Tämä konkretisoituu Metsähallituksessa palkitsemisen perusteiden läpinäkyvyytenä sekä pitkinä työurina, että kiinnostuksena kehittää Metsähallituksen toimintaa paremmaksi.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

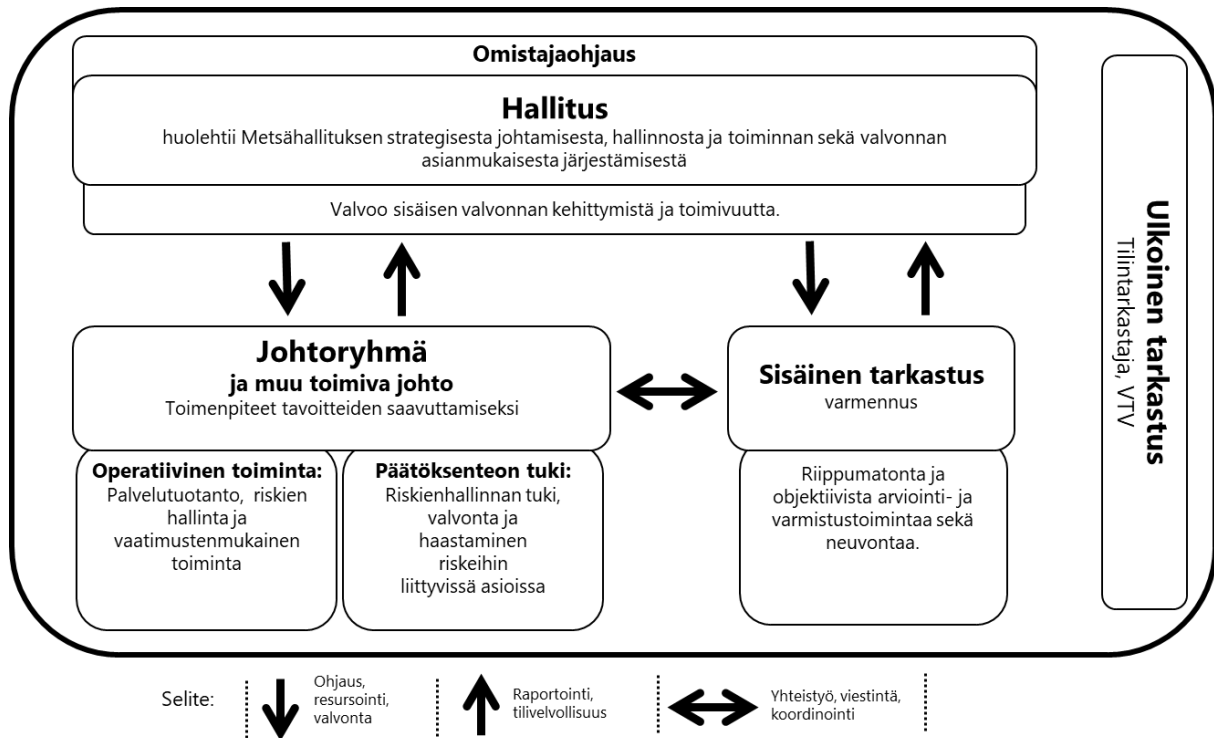
Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa pyritään ehkäiseviin toimenpiteisiin, toiminnan suojaamiseen ja haitallisten vaikutusten rajaamiseen ja mahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Sisäinen valvonta on riskienhallintaa, jolla pyritään saamaan kohtuullinen varmuus toiminnan lainmukaisuudesta, varojen turvaamisesta, tuloksellisuudesta sekä talouden ja tuloksellisuuden oikeista ja riittävistä tiedoista.

Pääjohtajan vastuulla on sisäisen valvonnan järjestäminen, jossa hänellä on tukenaan sisäinen tarkastus ja riskienhallinta. Kukin johtaja vastaa sisäisestä valvonnasta oman vastuualueensa osalta ja varmistaa, että kontrollimenetelmät ja niiden seuranta ovat riittävää.

Hallitus vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen, jonka mukaan pääjohtaja järjestää sisäisen tarkastustoiminnan. Hallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman. Sisäinen tarkastus raportoi hallitukselle ja pääjohtajalle ja saa näiltä toimeksiannot.

Metsähallituksen kokonaisvaltainen riskienhallinta kattaa koko konsernin toiminnot ja on olennainen osa toimintaa, johtamista ja päätöksentekoa. Metsähallituksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös onnistunutta riskienhallintaa. Metsähallituksen riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, lakisääteisten tehtävien täyttäminen ja toiminnan jatkuvuus sekä edistää mahdollisuuksien ja tuottopotentiaalien tehokasta hyödyntämistä kunkin toiminnan osalta tarkoituksenmukaisella riskitasolla. Kuvassa 3 esitetään Metsähallituksen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalli.

Kuva 3. Metsähallituksen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalli.

Metsähallituksen hallitus hyväksyy noudatettavan riskienhallintapolitiikan ja vahvistaa siinä noudatettavat periaatteet. Hallitus seuraa ja valvoo politiikan toteutumista. Pääjohtaja vastaa riskienhallintamenettelyn luomisesta, säännöllisestä valvonnasta ja jatkuvasta raportoinnista hallitukselle. Toimiva johto on muutoinkin velvollinen pitämään hallituksen tietoisena toimintaan liittyvistä riskeistä.

Tilinpäätökseen tulee sisällyttää tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, joiden asianmukaisuudesta tilintarkastaja antaa lausunnon osana tilintarkastuskertomusta.

Esteellisyys ja lähipiiritiedot

Metsähallituksessa noudatetaan konsernin esteellisyys- ja lähipiiriohjeistusta. Tämä koskee kaikkia Metsähallituskonsernin työntekijöitä, hallitusten jäseniä ja toimitusjohtajia.

Esteellisyydellä tarkoitetaan sitä, että metsähallituslainen on joko käsiteltävään asiaan tai siinä esiintyvään asianosaiseen (mukaan lukien Metsähallitus) sellaisessa suhteessa, joka saattaa vaarantaa hänen puolueettomuutensa. Esteellinen henkilö ei saa osallistua sellaisen asian käsittelyyn ja päätöksentekoon, johon hänellä voi olla henkilökohtaisia vaikuttimia joko itsensä tai lähipiiriinsä kuuluvan henkilön kautta taikka työnantajansa kautta.

6. ULKOINEN VALVONTA

Tilintarkastus

Maa- ja metsätalousministeriö asettaa kaksi tilintarkastajaa enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan tarkastamaan Metsähallituksen hallintoa, taloutta ja tilejä. Toisen tilintarkastajista tulee olla tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettu JHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullisen tilintarkastajan tulee olla JHT-tilintarkastaja ja toisen KHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja. Metsähallituksen tytäryrityksen tilintarkastajaksi valitaan mahdollisuuksien mukaan vähintään yksi Metsähallituksen tilintarkastajista.

Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV)

Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) on eduskunnan yhteydessä toimiva ylin ulkoinen tarkastaja, joka tarkastaa valtion taloudenhoitoa. Valtiontalouden tarkastusvirasto tarkastaa Metsähallituksen toimintaa.

Tarkastusvirastolla on oikeus saada Metsähallitukselta viipymättä ne asiakirjat, selvitykset ja muut tiedot, jotka ovat tarpeen tarkastusvirastolle säädetyn tehtävän hoitamiseksi. Tarkastusvirastolla on myös oikeus saada viipymättä Metsähallituksen tilintarkastajalta kaikki ne tarkastettavaa koskevat tarkastuksen kannalta tarpeelliset jäljennökset ja tallenteet sekä muut asiakirjat ja tiedot, jotka tilintarkastajalla on hallussaan, samoin kuin jäljennökset tilintarkastajan laatimista muistioista, pöytäkirjoista ja muista tilintarkastuksessa laadituista Metsähallituksen toimintaa koskevista asiakirjoista.

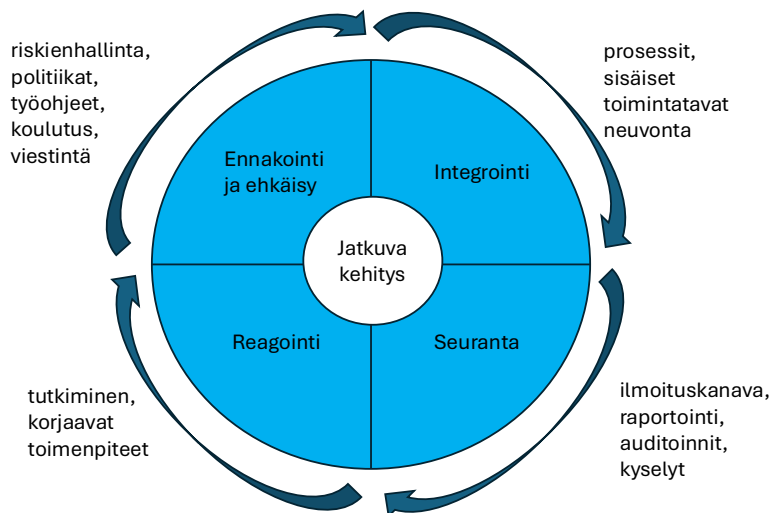
7. EETTISYYS JA VAATIMUSTENMUKAISUUS

Metsähallitus ja jokainen metsähallituslainen on sitoutunut toimimaan lakien ja sääntöjen sekä toimintatapaohjeen mukaan. Vaatimustenmukaisuus on vastuullisuustyön ydintä, johon lainsäädännön noudattamisen lisäksi kuuluu esim. vapaaehtoisten sitoumusten noudattaminen. Vaatimustenmukaisuus on myös enenevässä määrin sidoksissa eettisiin kysymyksiin: esimerkiksi yhteisesti laadittu toimintatapaohje on eettinen, oikein toimimisen ohje.

Vaatimustenmukaisuus koostuu Metsähallituksen sisäisistä toimintatavoista ja prosesseista, joilla pyritään varmistamaan politiikkojen, toimintaohjeiden, sääntöjen, määräysten ja yrityksen arvojen noudattaminen. Erityisesti vaatimustenmukaisuustoiminnot painottavat lainsäädäntöä, johtamista, toimintatapaa, hankintoja, sopimuksia sekä tietoa ja digitalisaatiota.

Metsähallitus kouluttaa työntekijöitään vaatimustenmukaisuudesta, viestii aktiivisesti ja kehittää erilaisia prosesseja vaatimustenmukaisuuden implementointiin. Jokainen Metsähallituksessa työskentelevä vastaa annettujen ohjeiden noudattamisesta sekä riskien huomioon ottamisesta työssään. Kukin johtaja vastaa vaatimuksenmukaisuuden varmistamisesta oman vastualueensa osalta. Vaatimustenmukaisuus-toiminnot tukevat sisäisiin ohjeisiin liittyvissä kysymyksissä ja tulkinnoissa, varmistavat laatua esim. uuden palvelun arvioinnissa sekä monitoroivat ja valvovat esim. ohjeiden sääntelynmukaisuutta.

Kuvassa 4 esitetään Metsähallituksen vaatimustenmukaisuusjärjestelmä. Vaatimustenmukaisuus tarkoittaa jatkuvaa kehitystä, jossa tarkastelun kohteina ovat ennakointi ja ehkäisy, vaatimusten integrointi päivittäiseen toimintaan, toimintojen seuraaminen ja niihin reagointi, mikäli toiminnoissa havaitaan jotakin väärää. Vaatimustenmukaisuuden seurantaan Metsähallituksella on käytössä ilmoituskanava, jonne voi ilmoittaa väärinkäytösepäilyistä.

Kuva 4. Metsähallituksen vaatimustenmukaisuusjärjestelmä.

Metsähallituksen Lakiasiat ja vaatimustenmukaisuus -yksikön tehtävänä on osaltaan varmistaa, että Metsähallituksen toiminta on säännösten mukaista. Yksikkö vastaa Metsähallituksen vaatimustenmukaisuus -toiminnon (yhteiset pelisäännöt) kehittämisestä osaksi sisäisen valvonnan kokonaisuutta. Toimintatapaohje on uusittu vuonna 2025.

8. VIESTINTÄ JA RAPORTOINTI

Metsähallitus julkaisee tämän Hyvä hallintotapa -kuvauksen noudattamastaan johtamis- ja hallintojärjestelmästä ylläpitämillään internetsivuilla. Metsähallituksen toimielimiä koskevat yksityiskohtaisemmat tiedot, mukaan lukien johdon henkilötiedot, ilmenevät vuosikertomuksesta, joka julkaistaan Metsähallituksen internetsivuilla.

Metsähallitus raportoi ympäristöllisistä, sosiaalisista ja hallinnollisista toimistaan avoimesti ja läpinäkyvästi. Raporttiin on koottu olennaiset tiedot, jotka kertovat Metsähallituksen vastuullisuudesta, ja se on osa Metsähallituksen vuosikertomusta.

Vaatimustenmukaisuudesta raportoidaan hallitukselle kaksi kertaa vuodessa, johtoryhmälle kerran kuussa ja tilintarkastajille vähintään kaksi kertaa vuodessa.